

meljitev, s katero postavi Kant stvari na glavo. Zagato namreč umesti v kontekst razmerja med javnim in zasebnim, pri čemer se ne prime običajnega sklepanja, po katerem je svoboda namenjena zasebnemu početju in ubogljivost javnemu, temveč zveže svobodo z neomejeno rabo javnega uma, pokoravanje pa s privatnim življenjem. Samo kot ljudje razuma, neobremenjeni z lastno družbeno funkcijo, lahko svobodno in univerzalno nagovarjamo javnost kot tako, a ne brez zaveze zunanjemu zakonu, ki naredi umovanje vzdržno. Tej zagati se ne moremo ogniti, saj bi brez razpoke med zasebno in javno sfero ostali brez vsega: pokoravanje brezbriznosti družbenega življenja ter svobodno rezoniranje v javnem forumu morata eksistirati v paru, vendar nikdar v harmoniji. Zavezanost ideji intelektualnosti, kritičnosti in spekulacijam ni zgolj »težnja k neodvisnemu povpraševanju, poizvedovanju, javnemu izražanju, artikulaciji političnega in kulturnega mnenja« (Burbank, 1986: 254), temveč vselej tudi »vdor v zasebnost« (Milner, 1984: 110), saj oblikuje posameznikovo družbeno stvarnost.

Kot dedič razsvetljske simbolike je bil intelektualec med drugim podvržen administrativni korekciji, značilni za modernost, s čimer je v nekem smislu dobil značaj javnega delavca. Vsem spremembam navkljub je osrednja značilnost intelektualca ostala njegova politična razsežnost, ali, kot pravi Dolar, »politika vednosti« (Dolar, 1991: 51). Slednja ni stranski proizvod njegove praktične držbe, vsakdanjega mesta v politični areni, ampak izraz njegovega teoretskega delovanja. S to popotnico bi bili intelektualci skorajda filozofi, vendar se ne zadovoljijo s polovičnim izplenom. Gre za ločnico, ki poteka vzdolž zaveze. Filozofa zavezuje resnica, medtem ko intelektualca ideja, ne v smislu Kantove regulativne ideje, ki nima pozitivnega pokritja v dejanskosti in nas posledično sili onstran možnega izkustva, temveč kot ideja, ki stremlji k samo-aktualizaciji, ideja, ki se naredi za to, kar je. Drugače povedano, razmejuje ju odnos do vednosti, saj intelektualec v svoji neskromnosti ni poklican samo za korigiranje vprašanj o določenih tematikah, temveč skuša zajeti celoten potencial zastavljenega vprašanja. Od tod tudi inklinacija k poučevanju, ki zaobjema dovrševanje lastnega bistva skozi omiko drugih, rekli bi lahko, da je intelektualec hlapec izobraževanja. Takšna postavitev nas napeljuje k sledečemu sklepu. Intelektualec lastnega početja ne omejuje na golo prakso vedoslovja, saj bi v tem primeru ostal v luči oblasti nemočen. S svojimi dejanji namreč vselej oblikuje tudi družbeno realnost in s tem tudi oblastno strukturo.

Za prvotno razgrnitev tematike bomo skupaj s Fichtejem, ki ga lahko, z določenimi zadržki, označimo za sovjetskega misleca, stopili po